

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Obdo/49/2017
Identifikačné číslo spisu: 8112233587
Dátum vydania rozhodnutia: 22.03.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Anna Marková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8112233587.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: INFORAMA, a. s., so sídlom Mlynské Nivy 54, Bratislava, IČO: 35 729 864, právne zastúpeného JUDr. Zuzanou Majcherovou, advokátkou, so sídlom Mlynské Nivy 54, Bratislava, proti žalovanému: Lekáreň Bellis - KE, spol. s r. o., so sídlom Čapajevova 23, Prešov, IČO: 36 507 288, právne zastúpenému JUDr. Lýdiou Fabrakyovou, advokátkou, so sídlom Floriánova 12, Prešov, o zaplatenie 1.321,89 eura s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7Cb/52/2013, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 28. februára 2017, č. k. 4Cob/12/2017-287, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného odmieta.
- II. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Uznesením z 28. februára 2017, č. k. 4Cob/12/2017-287, Krajský súd v Prešove (ďalej tiež „odvolací súd“) zmenil uznesenie Okresného súdu Prešov zo 17. februára 2014, č. k. 7Cb/52/2013-90 tak, že pripustil, aby namiesto dovtedajšieho žalobcu (FINIMO, a. s. so sídlom Mlynské Nivy 54, Bratislava, IČO: 31 384 277) vstúpila do konania spoločnosť INFORAMA, a. s.

Odvolací súd v odôvodnení napadnutého uznesenia zhrnul priebeh konania o návrhu pôvodného žalobcu (FINIMO, a.s.) na pripustenie zmeny účastníka na strane žalobcu a poukázal na nález Ústavného súdu SR č. k. II. ÚS/543/2016-55 zo 4. novembra 2016, ktorým Ústavný súd SR konštatoval, že základné právo obchodnej spoločnosti FINIMO, a. s., rozhodnutím súdu v konaní pod sp. zn. 4Cob/39/2014 porušené bolo. Z odôvodnenia nálezu Ústavného súdu SR vyplýva, že konanie o tzv. poddlžnickej žalobe je klasickým sporovým konaním vedeným podľa tretej časti Občianskeho súdneho poriadku, z ktorého pre účastníkov konania vyplývajú určité obmedzenia. Nie sú oprávnení na všetky právne úkony, ktoré účastníkom konania v riadnom sporovom konaní prináležia, napr. oprávnený nemôže uzavrieť s dlžníkom taký zmier, ktorý by bol na úkor povinného, odpustiť zaplatenie pohľadávky, či uplatniť úroky z omeškania. Zmyslom kladného rozhodnutia o poddlžnickej žalobe je, že oprávnený získa exekučný titul voči poddlžníkovi, proti ktorému nebol v pôvodnom exekučnom konaní v žiadnom právnom vzťahu. Ak

je oprávnený v tomto konaní neúspešný, nemá to za následok zánik dlhu povinného. Pokiaľ dôjde k zastaveniu exekučného konania z dôvodu uspokojenia pohľadávky oprávneného iným spôsobom ako splnením pohľadávky, v konaní o tzv. poddĺžnickej žalobe, stratí oprávnený aktívnu legitímáciu bez ohľadu na to, v akom štádiu sa uvedené konanie nachádza a obnovuje sa v plnom rozsahu aktívna legitímácia povinného (veriteľa pohľadávky). Právoplatné uznesenie o zastavení exekučného konania možno v konaní o poddĺžnickej žalobe považovať za právnu skutočnosť, s ktorou je spojený prechod práv a povinností z oprávneného (žalobcu) na povinného tak, ako to predpokladá § 92 ods. 2 a 3 O. s. p. Odvolací súd poukázal na ustanovenie § 391 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej tiež „C. s. p.“) o viazanosti právnym názorom odvolacieho súdu, pričom analogicky aj odvolací súd je viazaný nálezom Ústavného súdu SR, riešiacom otázku zámény účastníkov konania v poddĺžnických žalobách. Uznesenie o zastavení exekučného konania v poddĺžnických žalobách znamená takú právnu skutočnosť, s ktorou je spojený prechod práv a povinností z oprávneného (pôvodného žalobcu) na povinného tak, ako to pôvodne predpokladalo ustanovenie § 92 ods. 2 a 3 O. s. p, resp. § 80 C. s. p. Odvolaciu súdu neostalo nič iné, súc viazaný názorom Ústavného súdu SR, len zmeniť uznesenie súdu prvej inštancie tak, že pripustí, aby do konania namiesto žalobcu FINIMO, a. s., vstúpila spoločnosť INFORAMA, a. s., ktorá so zámenou na strane žalobcu a svojím vstupom do konania súhlasila.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil ust. § 421 ods. 1 C. s. p. Nesúhlasil s názorom odvolacieho súdu vyjadreným v napadnutom uznesení a mal za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhol, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zmenil tak, že návrh žalobcu zamietne, resp. aby napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil odvolaciu súdu na ďalšie konanie.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie žalovaného odmietnuť ako neprípustné, alebo zamietnuť ako nedôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej tiež „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 C. s. p.) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania, pričom dospel k záveru, že podmienka subjektívnej prípustnosti dovolania nebola splnená.

Prípustnosť dovolania dovolací súd posudzuje z hľadiska naplnenia objektívnej a subjektívnej podmienky prípustnosti dovolania. Objektívna podmienka prípustnosti dovolania zohľadňuje, či rozhodnutie, proti ktorému dovolanie smeruje, vykazuje znaky rozhodnutia, proti ktorému zákon dovolanie pripúšťa (§ 419 - § 423 C. s. p.). Subjektívna podmienka sa zameriava na osobu dovolateľa - či je v jeho prípade daný dôvod na podanie tohto mimoriadneho opravného prostriedku (§ 424 - 426 C. s. p.). Pre záver o prípustnosti dovolania musia byť obidve podmienky prípustnosti dovolania splnené kumulatívne; v opačnom prípade dovolací súd dovolanie odmietne (§ 447 C. s. p.).

Podľa § 424 C. s. p., dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Citované ustanovenie upravuje legitímáciu strany sporu na podanie dovolania (subjektívnu prípustnosť dovolania), pričom oprávnenie na podanie dovolania priznáva len tej strane (resp. jej právnomu nástupcovi), v neprospech ktorej bolo rozhodnutie odvolacieho súdu vydané. Pre posúdenie, či bolo rozhodnutie odvolacieho súdu vydané v prospech alebo neprospech dovolateľa je určujúce, či výrok rozhodnutia odvolacieho súdu svojím obsahom objektívne znevýhodňuje osobu dovolateľa, pričom subjektívne presvedčenie dovolateľa je bez právneho významu. Subjektívna prípustnosť dovolania reflektuje stav procesnej ujmy v osobe určitého účastníka konania (teraz strany - pozn. odvolacieho súdu), ktorý sa prejavuje v porovnaní najpriaznivejšieho výsledku, ktorý odvolací súd pre účastníka mohol založiť svojím rozhodnutím, a výsledku, ktorý svojím rozhodnutím skutočne založil. Z povahy dovolania ako opravného prostriedku plynie, že oprávnenie ho podať má účastník, v neprospech ktorého toto porovnanie vyznieva a ak je spôsobená ujma na základe dovolania odstrániteľná tým, že dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/46/2001, uverejnené v

časopise Zo súdnej praxe č. 49/2003). Preto ak dovolanie smeruje proti výroku (alebo jeho časti) rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým dovolateľovi nebola spôsobená žiadna ujma, odstrániteľná rozhodnutím odvolacieho súdu, nemožno také dovolanie považovať za subjektívne prípustné.

V predloženej veci žalovaný podal dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že pripustil, aby na miesto pôvodného žalobcu vstúpila do konania spoločnosť INFORAMA, a. s.

V tomto smere dovolací súd poukazuje na znenie ustanovení upravujúcich zmenu strán sporu (resp. účastníkov konania, podľa právnej úpravy platnej do 30. júna 2016).

Podľa ust. § 92 O. s. p., ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže navrhovateľ alebo ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené, alebo na koho prešli, navrhnúť, aby do konania na miesto doterajšieho účastníka vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli, (ods. 2). Súd vyhovie návrhu, ak sa preukáže, že po začatí konania nastala právna skutočnosť uvedená v odseku 2, a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto navrhovateľa; súhlas odporcu alebo toho, kto má vstúpiť na jeho miesto, sa nevyžaduje. Právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú zachované, (ods. 3).

Podľa ust. § 80 C. s. p., ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže žalobca navrhnúť, aby do konania na jeho miesto alebo na miesto žalovaného vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli, (ods. 1) Súd vyhovie návrhu podľa odseku 1, ak sa preukáže, že po začatí konania došlo k prevodu alebo prechodu práva alebo povinnosti, a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto žalobcu. Právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované, (ods. 2).

Zo znenia citovaných ustanovení vyplýva, že súd návrhu na zmenu strany (účastníka konania) na strane žalobcu vyhovie za predpokladu, že: a/ zmenu strany navrhol žalobca (prípadne ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené, alebo na koho prešli - podľa úpravy účinnej do 30. júna 2016), b/ bolo preukázané, že po začatí konania došlo k právnej skutočnosti, s ktorou zákon spája prevod alebo prechod práv alebo povinností zo žalobcu na iný subjekt, c/ ten kto má do konania vstúpiť na miesto žalobcu so vstupom do konania vyjadril súhlas.

Rozhodnutie súdu o návrhu na zmenu strany (účastníka konania) na strane žalobcu závisí od kumulatívneho splnenia vyššie uvedených predpokladov, pričom súhlas alebo vyjadrenie žalovaného sa nevyžaduje a prípadné nesúhlasné vyjadrenie žalovaného nemá na rozhodnutie súdu žiaden vplyv. Uvedená skutočnosť je daná tým, že rozhodnutie súdu o (ne)pripustení zmeny strany na strane žalobcu sa žiadnym spôsobom nedotýka procesných práv žalovaného a teda takýmto rozhodnutím nemôže byť žalovanému ani spôsobená ujma na jeho procesných právach.

Dovolací súd tak dospel k záveru, že ak súd návrhu na zmenu strany (účastníka konania) na strane žalobcu vyhovie, uznesením o pripustení zmeny na strane žalobcu nie je žalovanému spôsobená žiadna ujma na jeho procesných právach a toto rozhodnutie sa ani žiadnym spôsobom nedotýka procesných práv žalovaného. Osobou legitímovanou na podanie dovolania by v takom prípade mohol byť len žalobca, ktorého návrhu nebolo vyhovené, prípadne subjekt, ktorý na základe rozhodnutia súdu vstúpil do konania na miesto žalobcu, avšak súd rozhodol bez jeho súhlasu.

So zreteľom na vyššie uvedené preto dovolací súd dospel k záveru, že žalovaný nie je osobou oprávnenou na podanie dovolania, pretože smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nebolo vydané v jeho neprospech, a preto dovolanie žalovaného podľa § 447 písm. b/ C. s. p. odmietol ako podané neoprávnenou osobou bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania.

Dovolaciemu súdu sa nad rámec vyššie uvedeného žiada dodať, že okrem nesplnenia subjektívnej

podmienky prípustnosti dovolania v predloženej veci nebola splnená ani podmienka objektívnej prípustnosti dovolania, nakoľko v čase podania dovolania žalovaného nebolo proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie o zmene strany sporu prípustné ani odvolanie (§ 357 C. s. p. a contrario). Pokiaľ je teda také uznesenie vylúčené už z odvolacieho prieskumu, potom nemožno dospieť k opačnému záveru v prípade prípustnosti dovolania.

Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.